

**Embargoed for Release Until
18:05 CET, January 16th, 2020**

Yeni Çalışma, Ölümcül Sepsis Oranlarının Önceki Tahminlerin İki Katı Olduğunu Gösteriyor – Küresel Sepsis Yükü Araştırması, Yoksul Ülkelerin ve Çocukların En Çok Etkilendiğini Söylemektedir.

Sepsis ve sepsise bağlı ölümlerin şaşırtıcı insidansı üzerine bugüne kadarki en kapsamlı araştırma olan, gerçek oranların önceden tahmin edilenden iki kat daha fazla olduğunu ve küresel ölümlerin yüzde 20'sinin bu kayıtlara yeterince girmeyen ama ölümcül tıbbi durumdan kaynaklandığını onaylayan yeni bir çalışma, Lancet'te bugün yayımlandı.

Washington Üniversitesi'nden Dr. Kristina Rudd ve Sağlık Ölçümleri ve Değerlendirme Enstitüsü'nden Mohsen Naghavi PhD öncülüğünde yapılan *Küresel Sepsis Yükü* çalışması, yaş, cinsiyet, yerleşim yeri ve sepsisin altında yatan nedene göre sonuç veren ilk araştırmadır.

Çalışma, 2017 yılında dünya genelinde 11 milyon ölümlerle sonuçlanan 48.9 milyon sepsis vakası olduğunu tespit etti. Bu analiz öncesinde, yılda 19.4 milyon sepsis vakası ve 5.3 milyon sepsis ilişkili ölümün gösterildiği en son küresel tahmin, yedi yüksek gelirli ülkede hastanede yatan yetişkinlerin verilerine dayanıyordu.

Makalenin yazarlarından, Global Sepsis Alliance başkanı, Almanya'da Charite Berlin ve Jena Üniversitesi Hastaneleri Sepsis Kontrol ve Bakım Merkezi'nde görevli Prof.Dr.Konrad Reinhart, "Bu tahminler, muhtemelen düşük ve orta gelirli ülkelerden gelen verileri de içerdiğinden, önceden tahmin etmiş olduğumuz rakamların en az iki katıdır" dedi. "En yüksek sepsis yükü Sahra altı Afrika; Polenazya, Malezya ve Mikronezya'nın dahil olduğu Okyanusya; ve Asyanın güney, doğu ve güneydoğu bölgelerindedir ki bunlar sepsis'in önlenmesi, tespit edilmesi, tedavi edilmesi ve birçoğu uzun süreli sağlık sorunlarıyla karşı karşıya kalan sepsis'den kurtulanların bakımı için en az donanımlı yerlerdir."

President
Konrad Reinhart

Vice President
Dennis Kredler

Vice President
Niranjan 'Tex' Kissoon

General Manager
Marvin Zick

Executive Committee
Dennis Kredler, BE
Emmanuel Nsutebu, AE
Flavia Machado, BR
Imrana Malik, US
Konrad Reinhart, DE
Luis Antonio Gorordo, MX
Maha Aljuaid, SA
Niranjan 'Tex' Kissoon, CA
Ron Daniels, GB
Simon Finfer, AU

Founding Organizations
**World Federation of Societies
of Intensive and Critical Care
Medicine**

**World Federation of Pediatric
Intensive and Critical Care
Societies**

**World Federation of Critical
Care Nurses**

**International Sepsis Forum
Sepsis Alliance**

Contact
Konrad Reinhart
+49 30 450551419
Konrad.Reinhart@charite.de

Marvin Zick
+49 30 450551416
Marvin.Zick@global-sepsis-
alliance.org

Visitor Address
Global Sepsis Alliance
c/o Charité University Hospital
Hindenburgdamm 27
12203 Berlin
Germany

We support
World Sepsis Day – September 13
worldsepsisday.org

Önceki tahminler ile *Küresel Sepsis Yüklü* çalışması arasındaki en belirgin farkın, 2017'de dünyadaki tüm vakaların yarısının, çoğu yeni doğan olan çocuklar arasında gerçekleşmesi olduğunu belirtti.

Makale yazarlarından, Global Sepsis Alliance başkan yardımcısı, Çocuk ve Kadın Global Sağlık, UBC & BC Çocuk Hastanesi Yoğun Bakım Profesörü ve yönetici tıbbi direktörü Dr. Niranjana "Tex" Kisson "Bu bulgular; sağlık politika belirleyicileri, klinisyenler ve araştırmacılar tarafından özellikle en çok etkilenen bölgelerde ve yenidoğan, çocuk ve yaşlı gibi en hassas nüfus arasında acil eylem ihtiyacını vurgulamaktadır" dedi. "Yeterli el yıkama uygulamaları, hastane cihazlarının uygun şekilde sanitasyonu, daha kısa tedavi süreleri gibi antimikrobiyal tedavinin dikkatli bir şekilde uygulanması ve yeni antibiyotiklerin geliştirilmesi gibi bir çok uygulanabilir, maliyet etkinliği olan önlemler bulunmaktadır."

Çalışmada, 1990 ile 2017 yılları arasında sepsis'in altında yatan 282 sebebi ile ilişkili 109 milyon ölüm kaydı incelendi. Çalışmaya 195 ülke ve bölge dahil edildi; yaş, cinsiyet, yer, hastalık nedeni ve yıl için tahminler yapıldı.

Her yaş grubunda, her cinsiyette ve tüm bölgelerde, 1990-2017 yılları arasında her yıl, sepsis'in en sık altta yatan nedeni, Shigella, E.coli veya diğer bakteriyel enfeksiyon formları gibi ishale neden olan hastalıklardı. 2017 yılında sepsis'in altta yatan en yaygın nedenleri, trafik kazaları ilişkili enfeksiyonlar, anneler ve yeni doğanlar için ise gebeliğin komplikasyonları idi.

2017 yılı verileri, sepsis insidansının kadınlarda erkeklerden biraz daha yüksek olduğunu ve genel olarak erken çocuklukta ve ileri yaşlarda en yüksek düzeye çıktığını göstermiştir. Her yaşta, her cinsiyette ve altta yatan tüm ölüm nedenleri göz önüne alındığında, dünya genelinde sepsis vakalarının 1990'da yüzde 87'si ve 2017'de yüzde 85'i düşük veya düşük-orta gelirli ülkelerde meydana gelmiştir.

Bazen "kan zehirlenmesi" olarak adlandırılan sepsis, vücudun enfeksiyona tepkisi organ işlev bozukluğu veya yetersizliği ile sonuçlandığında ortaya çıkan hayati tehlike arz eden bir durumdur. Sepsis erken döneminde, hızla çoklu sistem organ yetmezliği ve nihayetinde ölüme neden olan belirti ve semptomların geç tanınması nedeni ile sıklıkla başka hastalıklar ile karıştırılır. Sepsis acil olarak tedavi edilmelidir, çünkü antimikrobiyallerin ve diğer önlemlerin uygulamasındaki her gecikme saatlik olarak ölüm oranını artırır.

GSA'nın işbirliği ile Dünya Sağlık Örgütü Mayıs 2017 de dünyadaki gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yönelik sepsis'i iyileştirmek, önlemek, teşhis etmek ve tedavi etmek üzere bir seri aktiviteden oluşan bir kararı kabul ederek sepsis'i acil küresel öncelik olarak belirlemiştir. Kararda, DSÖ sepsis vakalarının çoğunun, hasta güvenliği konusunda ve mesleki eğitim yoluyla önlenabilir olduğunu kabul etmektedir.

Birkaç isim vermek gerekirse, Muhammad Ali, Christopher Reeve, Patty Duke, Robert Palmer, Nathalie Cole, Roy Scheider, Mother Theresa, Christian Brando, Jeff Conaway, Jim Henson, Brittany Murphy, Prince Rainier of Monaco, Leslie Nielson, Lawrence Welk, Rita McNeil, Anna Nicole Smith, and Papa II. John Paul gibi topluma mal olmuş kişilerin tamamı sepsis nedeniyle ölmüştür.

Küresel Sepsis Yüğü araştırması için fon Bill & Melinda Gates Vakfı, Ulusal Sağlık Enstitüsü, Pittsburgh Üniversitesi ve British Columbia Üniversitesi tarafından sağlanmıştır.

Küresel Hastalık Yükü ile ilgili Sorular&Cevaplar

Sepsis nedir?

Sepsis, enfeksiyona karşı oluşan hayatı tehdit eden sistemik inflamatuvar reaksiyondur; tüm vücudu etkiler ve organlara zarar verir. Sepsis birçok mikroorganizma –bakteri, mantar, virüsler ve parazitler- nedeni ile oluşabilir. Sepsis olgularının %20-30'u, hastane içinde nazokomiyal/tedavi ilişkili enfeksiyonlar sebebiyle oluşur. Sepsis antimikrobiyal maddelerle, sıvılarla ve diğer uygun klinik tedbirlerle hızlı ve etkin tedavi edilmezse ölümcül olabilir. Hayatta kalanlar için sepsis, hafıza zayıflığı, konsantrasyon olma zorluğu, sürekli yorgunluk hissi gibi kalıcı semptomların yanı sıra sakatlıklar veya bilişsel bozulma gibi uzun vadeli sonuçlara neden olabilir. Sepsisten kurtulanlar hastaneye yeniden yatış için yüksek risk taşımaktadır. Sepsis ile ilgili daha fazla bilgi için lütfen [Dünya Sepsis Günü web sayfasına](#) bakınız.

Sepsis önlenebilir mi?

Sepsis ölümün en önlenebilir nedenidir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), dünya çapında en az 11 milyon olan sepsis kaynaklı ölümlerin çoğunun, aşılama, sağlık kurumlarında enfeksiyon önleme ve kontrol programları, ve sepsisin erken teşhisi ve yönetimi ile önlenebilir olabileceğini varsaymaktadır.

Sepsis'in etkisi nedir?

2020 yılında yayınlanan, *Küresel Sepsis Yükü* araştırması, 2017 yılında dünya genelinde yaklaşık olarak 11 milyon ölümlerle sonuçlanan 48.9 milyon sepsis vakası olduğunu tespit etti. Bu analizden önceki en güncel küresel tahmin, 19.4 milyon sepsis vakası ve 5.3 milyon sepsis ile ilişkili ölüm yedi yüksek gelirli ülkede hastanede yatan yetişkinlerin verilerine dayanıyordu. 2019 çalışması ayrıca orta ve düşük gelirli ülkelerle birlikte, bağışıklık sisteminin enfeksiyonlara verdiği yanıtın genel olarak bozulduğu çocuklar (özellikle yeni doğanlar) ve yaşlıların en çok etkilendiğini açıkça göstermektedir. 2017 dönemine ait veriler ayrıca sepsis insidansının kadınlarda erkeklerden biraz daha yüksek olduğunu göstermiştir. 2017 yılında dünya genelinde sepsis vakalarının yüzde 85'i düşük ya da düşük orta gelirli ülkelerde meydana gelmiştir. En yüksek Sepsis yükü Sahra altı Afrika; Polinezya, Melanezya ve Mikronezya dahil olmak üzere Okyanusya; ve Asya'nın güney, doğu ve güneydoğu bölgelerindedir.

Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezlerine (Centers for Disease Control and Prevention) göre, sepsisin ABD'deki yıllık hastane masraflarındaki payı 24 milyar dolardan fazladır.

2017'de, 2017 York Sağlık Ekonomisi Konsorsiyumu, sepsisin İngiltere ekonomisine yıllık 15.6 milyar £ 'a varan bir maliyet oluşturduğunu ortaya koydu.

Çalışma kapsamında olmasa da, sepsis sonrası yaşayan 38 milyon için etkisi ihmal edilebilir olmasa bile daha az ölçülebilir niteliktedir. Çoğu vakalar, kendileri ve aileleri üzerinde uzun süre kalıcı etkileri olan sakatlıklar ve bilişsel bozuklukların sıkıntısını çekmektedir.

Bu araştırma neden önemli?

Küresel Sepsis Yüğü çalışması, değişen sosyo-demografik indeks (SDI) seviyelerindeki ülke verileri ile beraber hem hastane hem de toplum ortamları için yaş, cinsiyet ve sepsisin altında yatan nedenlerle ilişkili olarak sepsis verilerini gösteren ilk çalışmadır. Daha önce Lancet Küresel Hastalık Yüğü çalışmasının kapsamı sadece neonatal sepsis ile sınırlı kalmıştı. Bu çalışma daha geniş bir yaklaşım göstermekte ve dünya genelinde sepsis spektrumunun tamamına bakmaktadır. *Küresel Sepsis Yüğü* çalışması, sepsis vakalarının ve sepsis kaynaklı ölümlerin sayısının önceden mevcut rakamların iki katı olduğunu ortaya koymakta ve küresel ölümlerin yüzde 20'sinin sepsise bağlı olduğunu tahmin etmektedir.

Sepsis vakaları ve ölümleri neden arttı?

Doğru verileri toplamada yaşanan sorunları ve önceki bulgular ile aradaki önemli farkı açıklayabilecek birkaç husus bulunmaktadır. En önemlisi, *Küresel Sepsis Yüğü* çalışmasının kapsamı önceki çalışmalardan daha geniştir. Çalışma kapsamında, 1990 ile 2017 yılları arasında sepsisin altında yatan 282 sebep ile ilişkili 109 milyon ölüm kaydı incelenmiştir. Çalışmaya 195 ülke ve bölge dahil edilmiş; yaş, cinsiyet, yer, hastalık nedeni ve yıl için tahminler yapılmıştır. Genellikle hastalıklar, sepsis kodundan ziyade, altta yatan tanıyla ilişkili ICD kodları¹ ile sınıflandırılmıştır. Bu, özellikle önceki çalışmalaraki veri doğruluğunu değiştirmiştir. Büyük olasılıkla sepsis yüğü yıllar boyunca orantılı olarak aynı kalmıştır, ancak günümüzde doktorlar ve sağlık personeli daha bilinçli ve tıbbi kayıtlar daha doğrudur.

Enfeksiyonlara (ve dolayısıyla sepsise) yol açabilecek birçok tehdidin çevresel ve halk sağlığı yönü mevcuttur. Son birkaç yıl içerisinde artan iklim krizinin doğrudan ve dolaylı sonuçları özellikle düşük ve orta gelirli ülkeleri vurmuştur. Çevresel felaketleri izleyen tehlikeli sağlık koşulları, temiz suya sınırlı erişim ve çoğu zaman sağlıksız bölgelerde yoğun kentleşme, bulaşıcı hastalıkların yayılmasına ve sepsise yol açabilecek

¹ Uluslararası Hastalık Sınıflandırması (ICD) epidemiyoloji, sağlık yönetimi ve klinik amaçlar için uluslararası "standart tanı aracıdır"

enfeksiyonların gelişmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle, sepsisin etkisi, onunla mücadele etmek için daha az donanımlı olan bölgelerde daha fazladır.

Yukarıdakilerin tümü, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri tarafından belirlenen küresel halk sağlığı ve çevresel öncelikler haritasına sepsisi koymaktadır. Maternal ve neonatal mortalite ile bağlantılar göz önüne alındığında, sepsisle mücadele açıkça BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) kapsamında 3.1 ve 3.2 hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacaktır. Sepsis göstergelerden biri olmasa da, HIV, tüberküloz, sıtma ve hedef 3.3'te yer alan diğer bulaşıcı hastalıklardan etkilenen hastalardan da ölüme neden olabilir.

Daha az olsa bile, sepsis SKA 3'teki diğer sağlık hedefleriyle de (ör. yeterli aşılama kapsamı, evrensel sağlık güvencesi niteliği, Uluslararası Sağlık Mevzuatına uyma kapasitesi, hazır olma, ve su ve sıhhi tesisat hizmetleri) doğrudan ilişkilidir.

GSA çalışmanın yayınlanmasından ne beklemektedir?

Küresel Sepsis İttifakı'nın vizyonu sepsissiz bir dünyadır ve buna önleme², tanıma, uygun tedavi ve araştırma yoluyla ulaşabiliriz. *Küresel Sepsis Yüğü* çalışması, profesyoneller, menfaat sahipleri, halk ve daha da önemlisi politika oluşturucular arasında sepsis konusunda farkındalığı arttırmak için bir ivme yaratmaktadır. Geçtiğimiz birkaç yıl boyunca inanılmaz bir ilerleme kaydetmemize rağmen, hala yapılması gereken çok şey bulunmaktadır. **Tüm dünyadaki politika oluşturucuların ve yönetim organlarının, sepsisin halk sağlığı için oluşturduğu büyük yükü kabul etmesini, kaynakları tahsis etmesini ve ulusal sepsis önleme ve tedavi planlarının uygulanması hususunda rol almasını istiyoruz. Ayrıca, sepsis ile mücadele için daha iyi veri toplamamız ve bilinçlendirme kampanyalarına devam etmemiz gerekmektedir.**

Daha önce ne yapıldı?

Küresel Sepsis İttifakı (Global Sepsis Alliance, GSA) ve diğer birçok kuruluş ve bireyler yıllar boyunca sepsis farkındalığının arttırılması ve etkin tedavinin uygulanmasına katkıda bulunmuştur. 2012 yılında, GSA Dünya Sepsis Gününü ilan etmiştir. Her yıl 13 Eylül'de, üyelerimiz ve ortaklarımız tarafından tüm dünyada yüzlerce girişim gerçekleştirilmektedir. Ayrıca sepsis ile mücadeleye katılan tanınmış uzmanları ve kilit paydaşları bir araya getiren Dünya Sepsis Kongresi ve Sepsis Sempozyumunu da

² Farkındalık arttırılması; ve yeterli el yıkama uygulamaları, hastane cihazlarının uygun şekilde sanitasyonu ve daha kısa tedavi süreleri gibi antimikrobiyal tedavinin dikkatli bir şekilde uygulanması ve yeni antibiyotik ilaçlarının geliştirilmesi gibi düşük maliyetli önlemlerin alınmasıyla.

organize etmekteyiz. Ek olarak, DSÖ'nün tavsiyelerini uygulanmasına politika oluşturucuların da dahil olmasına çalışıyoruz. Aslında, 2017 yılında, DSÖ'nün yürütme organı olan Dünya Sağlık Meclisi (World Health Assembly, WHA) tarafından sepsis konusunda bir karar alındı. WHA'nin sepsis Kararı, 194 Birleşmiş Milletler üyesi ülkeye, sepsisin insan ve sağlık ekonomik yükünün azaltılması için uygun önlemleri almaları için çağrıda bulunmaktadır. Bununla birlikte, bugüne kadar sadece 16 ülke³ tarafından ulusal planlar uygulanmış veya önerilmiştir.

Ne yapılması gerekiyor?

Hükümetler ve uluslararası kuruluşlar, araştırma, farkındalık artırma kampanyaları, hastanelerde prosedürlerin uygulanması, hayatta kalanlara ve ailelere destek vermek için fon ve kaynak ayırmalıdır. Bu bağlamda, DSÖ üyesi devletler, sepsis ile daha kapsamlı bir şekilde mücadele etmekle yükümlüdür. Avrupa Birliği gibi bölgesel yönetim organları, belirli programlar (yani enfeksiyon yönetim programları) oluşturarak ve en iyi uygulamaları paylaşarak bu süreci kolaylaştırabilir. Ayrıca, DSÖ, bölge ofisleri de dahil olmak üzere, daha fazla kaynak ve özel personel tahsis ederek sepsise daha fazla odaklanmalıdır.

³ Avustralya, Brezilya, Kanada, İngiltere, Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Pakistan, İspanya, Suudi Arabistan, Sudan, İsveç, Türkiye, Tayland, ABD.